

Esteettömyysdirektiivin kansallisen toimeenpanon työryhmän tapaaminen

Aika	tiistai 19.10. klo 11 - 12
Paikka	Teams, Liity kokoukseen napsauttamalla tätä
Osallistujat	Veli-Mikko Niemi/STM Emilia Sormunen /STM Irja Vesänen-Nikitin (sij.)/LVM Mikael Åkermarck/LVM Emilia Laitala /VM Annika Parsons/SM Juha-Veli Frantti/SM Liisa Meritähti (sij.)/YM Katri Leikas/OM Anna Vuopala/OKM Sami Virtanen/VAMMAISFOORUMI Amanda Aalto/EK Johanna Haapiainen-Makkonen/EK

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi avasi kokouksen klo 11.00

2 Asialistan hyväksyminen

Käytössä vakioasialista. Hyväksyttiin 5.10. ja 12.10. pöytäkirjat.

3 Hallituksen esityksen yleisperustelut, aikataulua

Puheenjohtaja kävi läpi yleisesti valmistelun tilannetta. Aikataulu on edelleen hyvin tiukka. Ennen lausuntovaihetta tulee varata aikaa hallituksen esityksen kääntämiselle ruotsin kielelle. Lisäksi saimme tiedon, että tämä esitys on valittu lainsäädännön arviointineuvoston tarkastettavaksi, joten tälle työlle tulee varata alkukevääksi aikaa (3-4 viikkoa). Keskustelu tuotteiden markkinavalvontaviranomaisesta jatkuu taustalla ja päätösesitys pyritään saamaan työryhmälle lähiviikkoina.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	s-posti, internet
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	e-post, internet
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33	Meritullinkatu 8	29 516 001	295 163 415	kirjaamo@stm.fi
00023 Valtioneuvosto	35 829 516 001	358 295 163 415	stm.fi	

STM/Sormunen jatkoi vielä, että aikaisemman suunnitelman mukaan esitys olisi lähtenyt lausunnonlehdelle maanantaina 18.10. Nyt tavoitellaan sitä, että lausunto saataisiin lakien ja säännöskohtaisten perustelujen osalta käännökseen lokakuun lopussa. Näin lausuntovaihe voisi mahdollisesti alkaa joulukuun alussa.

Vammaisfoorumi/Virtanen kysyi, onko lausunnon antamiselle varattu tarpeeksi aikaa, ottaen huomioon, että joulukuussa aktiivista työaikaa on usein vain muutama viikko. Lausuntoaikaa tulisi olla tammikuun puolelle saakka.

STM/Sormunen kommentoi, että esitys on lausuttavana vähintään kuusi viikkoa, ottaen huomioon joulukuun pyhäpäivät, joten lausuntoaika tulee jatkumaan tammikuun puolelle.

VM/Laitala kysyi, onko mietitty, että esityksen sisältöä laitetaan käännettäväksi sitä mukaan, kun se valmistuu.

STM/Sormunen totesi, että tämä on erittäin hyvä ja mahdollinen malli. Tällä hetkellä ei ole ollut mahdollista vielä irrottaa yhtään osaa kääntämistä varten, koska sisältö on päivittynyt.

STM/Sormunen esitteli hallituksen esityksen yleisperustelujen tilanteen. Kaikki katselmoitavana olleet sisällöt on nyt käyty läpi, mutta osa sisällöistä päivittyy edelleen. Sormunen ehdotti, että sisältöä voi vielä päivittää ja käydä läpi torstaihin asti. Perjantaina 22.10. koostetaan sisällöstä kokonaisuus ja jaetaan se työryhmälle. Tätä kokonaisuutta voi vielä kommentoida Sormuselle. Katsotaan tämä koottu versio ja sen kokonaistilanne ensi kokouksessa eli tiistaina 26.10. Mahdollisesti voimme laittaa ainakin osan sisältöä jo käännettäväksi tuosta kokonaisuudesta.

Vammaisfoorumi/Virtanen kysyi vielä kokoavasti kaikkia tähän hallituksen esitykseen tulevia lakeja, joihin esitetään muutoksia.

Todettiin yhteisesti, että lakeja on yhteensä kuusi:

1. Laki tuotteiden esteettömyysvaatimuksista (uusi laki)
2. Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019)
3. Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
4. Laki liikenteen palveluista (320/2017)
5. Laki hätäkeskustoiminnasta (692/2010)
6. Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (1137/2016) (Soveltamisalaan lisätään uusi laki tuotteiden esteettömyysvaatimuksista)

4 Lakien läpikäynti

VM/Laitala kävi läpi lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tilanteen. Lakiin on tulossa uusi 3 a –luku uusille esteettömyysdirektiivin mukaisille digitaalisille palveluille (pankkipalvelut, henkilöliikenteen palvelut, sähkökirjat ja verkkokauppa). Esteettömyysdirektiivin liitteen I vaatimuksista tullaan säätämään asetuksella. Erityisesti digipalvelulain nykyinen luku 4 vaatii vielä läpikäynnin eli mitä muutoksia tulee esim. valvontaviranomaisen toimintaan.

LVM/Åkermarck totesi, että sähköisen viestinnän palvelujen osalta muutoksia pyritään työstämään pikaisesti. Lakiin sähköisen viestinnän palveluista tullaan siis implementoimaan palveluiden osalta sähköisen viestinnän palvelut (internetyhteyspalvelut

ja kahden välinen viestintä) sekä AV-mediapalvelut. Kokonaiskuva hahmottui eilen ja nyt työ on käynnistetty.

LVM/Vesanen-Nikitin totesi, että liikenteen osalta isossa roolissa on LVM:n tilaama vaikutustenarviointi. Tämä työ on valmistumassa pian. Liikennepalvelulakiin ollaan implementoimassa liitteen I jakson IV alakohdan c lisävaatimukset liikenteen palvelujen osalta (esim. esteettömyystiedot saatavilla, tiedot älykkäistä lipunmyyntijärjestelmästä, reaaliaikaisista matkustustiedoista ja palvelua koskevista lisätiedoista kuten tilapäisistä häiriöistä palveluissa).

STM/Sormunen kävi läpi uutta lakia tuotteiden esteettömyysvaatimuksista. Tämä laki on melko valmis lausuntovaiheeseen, muutamia tarkennuksia vielä tehdään. Kokonaisuuden kannalta vaaditaan vielä yhteistä läpikäyntiä suhteessa digipalvelulakiin. Esimerkiksi ristiinviittauksia säännöskohtaisten perustelujen välillä on syytä tehdä niissä kohdin, kun sääntelyn pohja on sama. Tästä laista toivotaan kommentteja tämän viikon aikana sekä itse lakitekstistä että säännöskohtaisista perusteluista.

EK/Aalto nosti esiin kuluttajatermin määritelmän, olisi syytä harkita tulisiko määritelmän olla yhdenmukainen kuluttajasuojaa koskevan lainsäädännön kanssa. Ainakin asiaa on syytä avata säännöskohtaisissa perusteluissa.

Lisäksi Aalto nosti esiin mikroyrityksen määritelmän ja sen haasteen, että miten suh-taudutaan tilanteisiin, jossa mikroyrityksen koko muuttuu ja esteettömyysdirektiivin vaatimukset velvoittavat yritystä.

STM/Sormunen totesi, että asia on tärkeä ja kuluttajan määritelmä tulee tarkistaa.

Määritelmän tulee olla ainakin selkeä ja yhdenmukainen digipalvelulain kanssa. Säännöskohtaisissa perusteluissa on nyt lähinnä avattu sitä, että käytännön tulkinta voi toisinaan olla haastavaa sen suhteen, onko kyseessä kuluttajalle tarjottu tuote tai palvelu vai ei. Jonkin verran tässä jää tulkintaa myös lainsoveltamisen puolelle.

Mikroyritysten osalta Sormunen totesi, että varsinaista siirtymäaika ei mikroyrityksille ole. Tilannetta arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja jos esteettömyysvaatimuksen noudattaminen on yritykselle kohtuuton, voi se vedota poikkeukseen (kohtuuton rasi-te), jos edellytykset täyttyvät. On myös huomioitava, että tuotteita koskeva laki koskee mikroyrityksiä, mutta helpotuksia on säädetty ilmoitusvelvollisuudesta ja dokumentointivelvoitteesta. Palvelujen osalta mikroyrityksiä ei veloiteta lain tasolla noudattamaan esteettömyysvaatimuksia. Valvovalle viranomaiselle on esteettömyysdirektiivissä asetettu erityinen neuvontavelvollisuus nimenomaan mikroyrityksiä kohtaan.

Vammaisfoorumi/Virtanen kysyi, onko markkina- ja valvontalaissa määrätty seuraamuksista? Lisäksi Virtanen korosti, että myös CE-merkinnän tulisi olla esteetön.

STM/Sormunen totesi, että markkina- ja valvontalaissa on todettu esim. uhkasakon asettaminen, jota sovellettaisiin siis nyt myös lakiin tuotteiden esteettömyysvaatimuksista. Lähtökohtaisesti esteettömyysdirektiivi edellyttää, että kaikki tiedot esitetään käyttäjille saavutettavassa ja esteettömässä muodossa.

Puheenjohtaja totesi vielä kokoavasti, että pyritään siihen, että kokouksessa 2.11. meillä on käsiteltävänä kokonaisuus kaikkien lakien ja niiden säännöskohtaisten perustelujen osalta. Tavoite on, että tämä kokonaisuus voitaisiin toimittaa käännettäväksi ruotsin kielelle. Myös tätä ennen voidaan jo laittaa lain yleisperusteluja käännettäväksi, jos tekstiä saadaan lopulliseen muotoon.

5 Muut asiat

Seuraava kokous tiistaina 26.10. klo 11

Kokouksessa tiistaina 2.11. käsitellään lakiluonnosten ja säännöskohtaisten perustelujen tilanne sekä todetaan, onko ne valmiit käännettäväksi ruotsin kielelle.

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.59.

Jakelu Työryhmän jäsenet, varajäsenet ja asiantuntijat